

Kunnskapsdepartementet

Jfr.

Saksnr.
15/700

Arkivkode
FA-A00

Journalnr.
15/4673

Dykkar ref.

Vår ref.
BFJ

Dato
22.06.2015

HØYRINGSSVAR FRÅ GAULAR KOMMUNE I HØVE DJUPEDALSUTVALET SI UTGREIING

Gaular kommune vil gje følgjande høyringssvar til Djupedalsutvalet si utgreiing «Å høre til».

Gaular kommune vil gje Djupedalsutvalet ros for ein grundig og god rapport og understreke vår støtte i dette viktige arbeidet no når departementet skal jobbe vidare med utforming av politikken på området.

Vi vil gje nokre merknader til rapporten:

1. Avgrensing av mandat

Innleiingsvis vil Gaular kommune peike på at utvalet i si forståing av mandatet har avgrensa rapporten til å omhandle «krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering». Vi vil minne om at første del av mandatet lyder: «Utvalget skal vurdere de samlede virkemidlene for å skape et godt psykososialt skolemiljø, motvirke og håndtere mobbing og andre uønskede hendelser i skolen»

Ut frå omfanget av utvalet sitt arbeid og rapport, har vi stor forståing for ei avgrensing. Men vi vil likevel minne departementet om at det er andre forhold som også påverkar det psykososiale skulemiljøet. Vi meiner mange elevar i dag slit med å ha eit godt psykososialt miljø i skulen med så mykje teori-fokus og at skulen difor også må ta omsyn til desse elevane. Vi meiner departementet må sjå på heilskapen og alle områder som kan påverke og ha avgjerd for elevane sitt psykososiale miljø.

2. Endringar i regelverk og skjerping av regelverksetterleving

Sjølv om Gaular kommune er positive til at ein ser kritisk på paragraf 9a, er vi usikre på om ei innskjerping eller utviding av lovverket og strengare oppfølging av etterleving av lovverket er den rette vegen å gå. Ein er ikkje usamd i at det er behov for ei lovregulering på området og at det å ikkje etterleve lova må få konsekvensar, men vi er usikre på om svaret på at ei lovregulering i dagens §9a ikkje har gjeve ønskja resultat, skal vere meir lovregulering.

At det framleis er behov for ei lovregulering på området, og at det å ikkje etterleve lova må få konsekvensar, er også rimeleg. Men vi er usikre på om svaret på at ei lovregulering (dagens 9a) ikkje har gitt ønskja resultat, skal vere meir lovregulering.

På side 249 vert det vist til Utdanningsdirektoratet sin rapport etter gjennomgang av kjenneteikn ved klagesakene til fylkesmennene i 2008 og 2009. Direktoratet si vurdering var: «Skolen har for høy terskel for å fatte enkeltvedtak i saker knyttet til det psykososiale miljøet. Skolene setter ofte i verk tiltak uten at tiltakene er konkretisert i et vedtak....» Vi meiner det viktigaste er at skulane set i verk tiltak og det verkar difor underleg for oss at det skal framstå som eit problem. Vi har stor forståing for at det kan ha vore, som Djupedalsutvalet påpeikar, noko forvirring knytta til enkeltvedtak og sakshandsaminga knytta til kapittel 9a. Ei presisering i høve kva som skal liggje til grunn, bør vere på sin plass og vi meiner også at for dokumentasjonsplikta si skuld, bør også ei melding til skulen vere skriftleg.

Vi merkar oss vidare særst det siste refererte punktet (s. 250) frå Warp og Welstad (Welstad 2011), som lyder: «Det er også tendenser til at skolene gjøre mye riktig, og at det som ofte skal til, er å hekte argumentasjonen på reglene». Når skulane gjer mykje rett, men må «hekte argumentasjonen på reglene», er det vel like rimeleg å sjå på reglane som på skulane.

Gaular kommune ønskjer også betre og raskare oppfølging i saker med krenking, mobbing, trakassering og diskriminering, men meiner det er viktigare å byggje kompetanse og kapasitet til dette krevjande arbeidet, framfor å leggje endå meir press på «korrekt» sakshandsaming, rapportering og regeletterleving.

3. Vurdering av PP-tenesta sitt mandat og andre tenester

Gaular kommune meiner PP-tenesta framleis må ha fokus på dei elvane med særskilde behov, men at ein sjølv sagt må vurdere korleis tenesta kan bli betre på det systemretta arbeidet. PP-tenesta må ha fokus på både einskildindivid og heilskapen og ein er samd i at ein bør vurdere korleis PP-tenesta kan vera meir støttande og til hjelp i arbeidet mot mobbing, krenkjing, trakassering og diskriminering.

Vi meiner at fokus på andre tenester, psykisk helse og støttefunksjonar er særst viktig og må liggje til grunn for å hjelpa skulane i dette dels vanskelege arbeidet. Vi ser at nokre mobbe og krenkjingssaker kan vere særst krevjande og det må vere kompetanse og tverrfaglegheit som kan støtta skulane i dette arbeidet.

4. Kapittel 21 – «Inkluderende skole – en ny statlig satsing»

Vi meiner at punkta i kapittel 21 om «inkluderende skole – en ny statlig satsing» er gode tiltak. Vi meiner vidare at dette må verte obligatorisk for alle kommunar å delta i.

5. Fokus på psykisk helse

Gaular kommune meiner at fokuset på psykisk helse som det vert peika på i siste del av kapittel 13, er særst viktig. Vi ser at utfordringane i skulane er samansette og mykje knytta til psykisk helse og støttar dette fokuset i arbeidet mot mobbing.

6. Samanheng mellom krav/forventningar og ressursar

Rapporten inneheld samla sett mange tiltak som inneber auka krav og forventningar på mange nivå. Samstundes blir det mange gongar peika på behov for auka ressursar og auka kompetanse for å kunne gjennomføre dette. Det blir viktig å halde på ein god balanse mellom krav/tiltak og ressursar dersom dei gode intensjonane i rapporten skal gje resultat, jamfør siste setning i punkt 21.3. Det er ei utfordring for små kommunar både å ha kompetanse og ressursar til å imøtekoma forventningane på alle nivå.

Vi vil peike på at det er viktig å balansere dei ulike krava/forventningane som vert stilt til skulen, og at ressursar knytt til dei faglege resultata og det psykososiale miljøet er balansert.

7. Involvering og medverknad

Gaular kommune er samde i at god samhandling og godt samarbeid mellom heim og skule er grunnleggjande viktig. Vi meiner vidare at foreldra si involvering og haldningar er særskild viktig og at ein arbeidar saman mot mobbing, krenkjing, trakassering og diskriminering.

8. Krav til friviljuge lag og organisasjonar

Gaular kommune vil gje støtte til kravet om at friviljuge lag og organisasjonar må arbeida aktivt mot mobbing.

9. Barneombodet si rolle

Gaular kommune er positiv til Barneombodet si styrka rolle i arbeidet og bør vere eit lågterskeltilbod til elevar og føresette som kan taka i vare deira interesse og bistå dei i høve til skuleeigar, med å fremje klager til fylkesmannen, med å fremje krav om oppreisning for domstolar, samt også kor det er til hensikt, å melde dersom ein ser at det ikkje har vore sett i gang tiltak mot krenkjingar. Ombodet bør i første omgang forhalde seg til skuleeigar og ei ordning med at ombodet forhold seg til einskildskular, vil fort undergrave den ønska styrkinga av skuleeigar sitt ansvar. Vi er sterkt kritiske til framlegget om å gjere Barneombodet til første klageinstans og meiner at Fylkesmannen framleis må oppretthaldas som klageinstans.

Til slutt vil vi gje vår tilslutnad til dei fem målsetjingane utvalet peikar på.

Med helsing

Helge Følid
rådmann

Bjørnar Fjellhaug
skule- og kultursjef